

UCHWAŁA NR 408 /XXIV/XV/2019

Senatu Politechniki Białostockiej

z dnia 18 kwietnia 2019 roku

- w sprawie ustalenia programu studiów podyplomowych Automatyzacja procesów przemysłowych

Senat Politechniki Białostockiej, działając na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 11 i 15 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.), postanawia:

§ 1

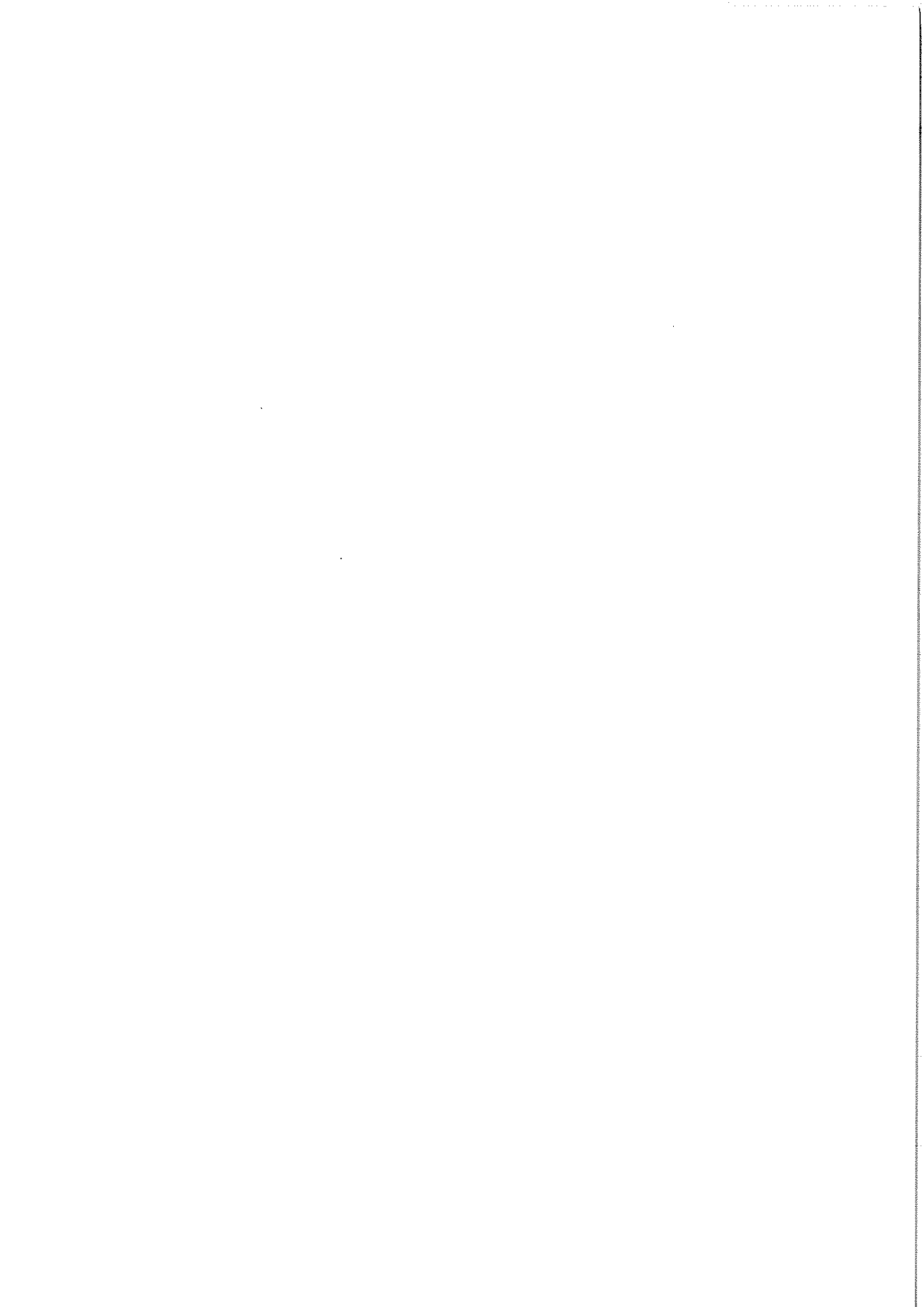
Ustalić program studiów podyplomowych Automatyzacja procesów przemysłowych, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

REKTOR

prof. dr hab. inż. Lech Dzieńis

*Załącznik do Uchwały Senatu PB
Nr 408/XXIV/XV/2019*

**POLITECHNIKA BIAŁOSTOCKA
WYDZIAŁ MECHANICZNY**

**PROGRAM STUDIÓW
PODYPLOMOWYCH**

AUTOMATYZACJA PROCESÓW PRZEMYSŁOWYCH

P.O. KIEROWNIK
SEKCJI JAKOŚCI KSZTAŁCENIA
Politechniki Białostockiej
Joanna Krętowska
Inż. Joanna Krętowska

Białystok 2019

PRODZIEKAN
WYDZIAŁU MECHANICZNEGO
ds. współpracy
Zbigniew Kulesza
dr hab. inż. Zbigniew Kulesza
profesor nadzwyczajny

PROREKTOR
ds. Kształcenia Współpracy Międzynarodowej
Monika Kosior-Kozłowska
dr hab. inż. Monika Kosior-Kozłowska, prof. zwz.

Opracowanie:

dr hab. inż. Zbigniew Kulesza

Białystok, dn. 26.02.2019 r.

Spis treści

1. NAZWA STUDIÓW PODYPLOMOWYCH	1
2. POZIOM POLSKIEJ RAMY KWALIFIKACJI	1
3. LICZBA SEMESTRÓW I ŁĄCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1
4. ŁĄCZNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	1
5. SYLWETKA ABSOLWENTA	2
6. OPIS KOMPETENCJI OCZEKIWANYCH OD KANDYDATA UBIELAJĄCEGO SIĘ O PRZYJĘCIE NA STUDIA PODYPLOMOWE	2
7. ZESTAWIENIE TABELARYCZNE KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	2
8. MATRYCA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	4
9. KARTY PRZEDMIOTÓW	4

1. Nazwa studiów podyplomowych

AUTOMATYZACJA PROCESÓW PRZEMYSŁOWYCH

2. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji

Studia podyplomowe umożliwiają osiągnięcie **kwalifikacji cząstkowych**, uwzględniających charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK) na **poziomie szóstym**, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

3. Liczba semestrów i łączna liczba punktów ECTS

Liczba semestrów: 2

Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów: **31**

4. Łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych

Zajęcia dydaktyczne obejmują łącznie **234 godziny**, w tym 108 godzin na semestrze pierwszym i 126 godzin na semestrze drugim, zgodnie z podanym niżej planem studiów.

Semestr 1

Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin					Punkty ECTS
		W	C	L	P	Suma	
APP01001	Systemy automatyzacji i robotyzacji (Z, Z)	4	0	0	14	18	2
APP01002	Programowanie sterowników PLC (E, Z)	4	0	32	0	36	5
APP01003	Komputerowe systemy pomiarowe i raportowanie (E, Z)	4	0	0	32	36	5
APP01006	Testowanie układów automatyzacji (Z, Z)	4	0	14	0	18	2
Razem		16	0	46	46	108	14

Semestr 2

Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin					Punkty ECTS
		W	C	L	P	Suma	
APP01005	Wizualizacja procesów przemysłowych (E, Z)	4	0	0	32	36	5
APP01006	Sieci przemysłowe (E, Z)	4	0	32	0	36	5
APP01007	Programowanie sterowników czasu rzeczywistego (E, Z)	4	0	32	0	36	5
APP01008	Programowanie mikroprocesorów ARM (Z, Z)	4	0	14	0	18	2
Razem		16	0	76	32	126	17

Oznaczenia:

Formy zajęć: W - wykład, C - ćwiczenia, L - zajęcia laboratoryjne, P - zajęcia projektowe

Formy zaliczenia: E - egzamin, Z - zaliczenie z oceną (pierwsza litera w nawiasach oznacza formę zaliczenia wykładu, a kolejne litery - formy zaliczenia pozostałych form zajęć: ćwiczeń, zajęć laboratoryjnych, zajęć projektowych)

5. Sylwetka absolwenta

Absolwenci mają szeroką wiedzę i umiejętności w zakresie projektowania, programowania, uruchamiania, obsługi i wdrożeń zaawansowanych układów automatycznej regulacji, sterowania procesów dyskretnych, wizualizacji procesów przemysłowych. Potrafią opracowywać własne aplikacje programowalnych sterowników logicznych i sieci przemysłowych oraz zaawansowanych układów pomiarów i automatyki.

Absolwenci zostają przygotowani do pracy polegającej na automatyzacji wybranych procesów w różnych gałęziach przemysłu (np. w przemyśle chemicznym, budowy maszyn, spożywczym, ochrony środowiska). Mogą znaleźć zatrudnienie w małych i średnich przedsiębiorstwach jako inżynierowie automatycy oraz inżynierowie utrzymania ruchu.

6. Opis kompetencji oczekiwanych od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia podyplomowe

Uczestnikiem studiów podyplomowych może być osoba, która posiada kwalifikację pełną **co najmniej na poziomie szóstym PRK**, uzyskaną w systemie szkolnictwa wyższego i nauki (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie).

7. Zestawienie tabelaryczne kierunkowych efektów uczenia się

Załącznik nr 1 do Wytucznych do tworzenia programów studiów podyplomowych

Symbol	Efekty uczenia się dla studiów podyplomowych	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia określonych na podstawie art. 7 ust. 3 Ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji na poziomie szóstym PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia określonych na podstawie art. 7 ust. 4 Ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji na poziomie szóstym PRK
WIEDZA: absolwent zna i rozumie			

APP_W01	najważniejsze pojęcia oraz obiekty i metody automatyzacji procesów przemysłowych	P6S_WG	P6Z_WT
APP_W02	zagadnienia szczegółowe automatyzacji procesów przemysłowych	P6S_WG	P6Z_WT
APP_W03	wybrane trendy rozwojowe urządzeń i systemów automatyzacji procesów przemysłowych	P6S_WG	P6Z_WT
APP_W04	metody i narzędzia służące do projektowania oraz zarządzania działaniem systemów automatyzacji procesów przemysłowych	P6S_WG	P6Z_WO
APP_W05	przykładowe rozwiązania projektowe systemów automatyzacji procesów przemysłowych	P6S_WG	P6Z_WO
APP_W06	ekonomiczne, prawne i inne uwarunkowania automatyzacji procesów przemysłowych	P6S_WK	P6Z_WO
UMIEJĘTNOŚCI: absolwent potrafi			
APP_U01	wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania i rozwiązywania złożonych problemów automatyzacji procesów przemysłowych	P6S_UW	P6Z_UO
APP_U02	dobierać oraz stosować właściwe metody i narzędzia w systemach automatyzacji procesów przemysłowych	P6S_UW	P6Z_UO
APP_U03	zaprojektować układy automatyzacji procesów przemysłowych	P6S_UW	P6Z_UO, P6Z_UN
APP_U04	zaplanować oraz przeprowadzić pomiary sygnałów wejściowych i wyjściowych obiektów i układów automatyki, interpretować ich wyniki, wyciągnąć wnioski	P6S_UW	P6Z_UO
APP_U05	zmodyfikować i dostosować do konkretnego zastosowania znane rozwiązania z zakresu automatyzacji procesów przemysłowych	P6S_UW	P6Z_UN
APP_U06	komunikować się i współdziałać w grupie specjalistów w celu rozwiązania danego problemu automatyzacji procesów przemysłowych	P6S_UK, P6S_UO	P6Z_UO
APP_U07	samodzielnie uzupełnić swoją wiedzę i zdobyć nowe umiejętności, tak aby skutecznie rozwiązać dany problem automatyzacji procesów przemysłowych	P6S_UU	P6Z_UI
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do			
APP_K01	korzystania z wiedzy i doświadczenia ekspertów	P6S_KK	P6Z_KW

	przy trudnościach przy samodzielnym rozwiązaniu danego problemu automatyzacji procesów przemysłowych		
APP_K02	dbania o dorobek i tradycje zawodowe w zakresie automatyzacji procesów przemysłowych	P6S_KR	P6Z_KO
APP_K03	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w swojej pracy zawodowej	P6S_KO	P6Z_KO

8. Matryca efektów uczenia się

Załącznik nr 2 do: Wytyczne do tworzenia programów studiów podyplomowych

		Automatyzacja procesów przemysłowych																					
		MATRYCA POKRYCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ																					
		WIEDZA						UMIĘTNOŚCI						KOM. SPOL.									
Ip.	Nazwa przedmiotu	Kod przedmiotu	Semestr	APP_W01	APP_W02	APP_W03	APP_W04	APP_W05	APP_W06	Kod przedmiotu	APP_U01	APP_U02	APP_U03	APP_U04	APP_U05	APP_U06	APP_U07	APP_R01	APP_R02	APP_R03	Kod przedmiotu		
1	Systemy automatyzacji i robotyzacji	APP01001	1	1	1	1	1	1	1	APP01001	1	1								1	1	APP01001	
2	Programowanie sterowników PLC	APP01002	1	1			1		1	APP01002		1	1								1	1	APP01002
3	Komputerowe systemy pomiarowe i raportowanie	APP01003	1		1		1	1		APP01003		1	1	1	1	1							APP01003
4	Testowanie układów automatyzacji	APP01004	1	1	1		1	1		APP01004			1	1	1					1			APP01004
5	Wizualizacja procesów przemysłowych	APP01005	2	1	1	1				APP01005		1	1	1		1					1		APP01005
6	Sieci przemysłowe	APP01006	2	1	1		1			APP01006		1	1	1	1							1	APP01006
7	Programowanie sterowników czasu rzeczywistego	APP01007	2	1	1	1	1			APP01007	1	1	1			1				1		1	APP01007
8	Programowanie mikroprocesorów ARM	APP01008	2		1	1	1			APP01008		1	1							1	1		APP01008
Suma:				6	7	4	7	3	2		2	7	7	4	4	2	2	3	5	2			

9. Karty przedmiotów

Wydział Mechaniczny										
Kierunek studiów	Automatyzacja Procesów Przemysłowych							Poziom i forma studiów	studia podyplomowe	
Specjalność / ścieżka dyplomowania	Przedmiot wspólny							Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Nazwa przedmiotu	Systemy automatyzacji i robotyzacji							Kod przedmiotu	APP01001	
								Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy	
Formy zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Semestr	1	
	4	0	0	14	0	0	0	Punkty ECTS	2	
Przedmioty wprowadzające	-									
Cele przedmiotu	Zapoznanie studentów z pojęciami z zakresu automatyzacji i robotyzacji procesów przemysłowych i usługowych. Nauczenie zasad projektowania systemów zautomatyzowanych i zrobotyzowanych. Wykształcenie umiejętności projektowania wybranych systemów automatyzacji i robotyzacji na podstawie analizy istniejących rozwiązań.									
Treści programowe	Wykład: Wprowadzenie pojęć: automatyka, automatyzacja, system automatyzacji, robotyzacja procesów przemysłowych i usługowych. Przebieg automatyzacji procesów przemysłowych. Korzyści ze stosowania automatyzacji. Projektowanie systemów automatyzacji i robotyzacji procesów. Zasady przygotowywania dokumentacji projektowanej systemu zautomatyzowanego i zrobotyzowanego. Parametry komponentów systemów zrobotyzowanych oraz dostępne konfiguracje robotów. Roboty przemysłowe i usługowe. Funkcje robota usługowego. Praktyczne przykłady zautomatyzowanych i zrobotyzowanych procesów produkcyjnych - charakterystyka podstawowych komponentów. Projekt: Wykonanie scenariusza automatyzacji (robotyzacji) procesu produkcyjnego lub usługowego na podstawie analizy istniejących rozwiązań. Określenie wymagań dotyczących głównych funkcji i wydajności systemu automatyzacji. Opis otoczenia użytkownika systemu automatyzacji. Określenie elementów kluczowych oraz potencjału rynkowego systemu automatyzacji. Oszacowanie kosztów projektu, nakładów na rozwój oraz innowacyjnych aspektów wprowadzenia na rynek rozwiązania zaprojektowanego w środowisku programu CAD. Ocena ryzyka nowoprojektowanej komórki roboczej.									
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjno-problemowy; Ćwiczenia projektowe;									
Forma zaliczenia	Wykład: jedno kolokwium Projekt: ocena wykonanych projektów, bieżących postępów w pracy, dyskusji i aktywności na zajęciach									
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się							Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się		
EU1	zna pojęcia związane z automatyzacją i robotyzacją procesów przemysłowych i usługowych							APP_W01	APP_W02	APP_W03
EU2	podaje etapy i opisuje przebieg procesu projektowania automatyzacji procesów produkcyjnych/przemysłowych/usługowych							APP_W04	APP_U01	
EU3	podaje przykłady systemów automatyzacji i robotyzacji procesów produkcyjnych/przemysłowych/usługowych							APP_W03	APP_W05	
EU4	zna problemy społeczno-ekonomiczne związane z automatyzacją procesów przemysłowych							APP_W06		
EU5	potrafi zaprojektować wybrany system automatyzacji i potrafi przygotować dokumentację tego systemu							APP_U01	APP_U02	APP_U03
EU6	jest gotów do dbania o dobre praktyki i tradycje zawodowe w zakresie automatyzacji procesów przemysłowych							APP_K02		
EU7	przy projektowaniu układów automatyzacji procesów przemysłowych jest gotów do stosowania zasad przedsiębiorczości							APP_K03		
Symbol efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się							Forma zajęć, na której zachodzi weryfikacja		
EU1	Wykład: jedno kolokwium; Projekt: ocena wykonanych projektów, bieżących postępów w pracy, dyskusji i aktywności na zajęciach;							W		P
EU2	Wykład: jedno kolokwium; Projekt: ocena wykonanych projektów, bieżących postępów w pracy, dyskusji i aktywności na zajęciach;							W		P
EU3	Wykład: jedno kolokwium; Projekt: ocena wykonanych projektów, bieżących							W		P

	postępów w pracy, dyskusji i aktywności na zajęciach;		
EU4	Wykład; jedno kolokwium;	W	
EU5	Projekt: ocena wykonanych projektów, bieżących postępów w pracy, dyskusji i aktywności na zajęciach;	P	
EU6	Projekt: ocena wykonanych projektów, bieżących postępów w pracy, dyskusji i aktywności na zajęciach;	P	
EU7	Projekt: ocena wykonanych projektów, bieżących postępów w pracy, dyskusji i aktywności na zajęciach;	P	
Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)		Liczba godzin	
Wyczerpiecie	Udział w wykładach	4	
	Udział w zajęciach projektowych	14	
	Przygotowanie do zaliczenia wykładu	11	
	Przygotowanie do zadań projektowych	14	
	Wykonanie zadań projektowych (w tym przygotowanie prezentacji)	5	
	Przygotowanie do zaliczenia zadań projektowych	4	
	Udział w konsultacjach	1	
RAZEM		53	
Wskaźniki ilościowe		Godziny	ECTS
Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela		19	0,7
Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym		37	1,4
Literatura podstawowa	<p>1. Marciniak M.: Elementy automatyzacji we współczesnych procesach wytwarzania. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2007.</p> <p>2. Mikulczyński T.: Automatyzacja procesów produkcyjnych. Metody modelowania procesów dyskretnych i programowania sterowników PLC. WNT, Warszawa 2006.</p> <p>3. Gawrysiak M.: Robot jako system komputerowy. Opracowanie dostępne na www.pbc.biaman.pl</p> <p>4. Gawrysiak M: Wykłady Robotyzacja 2004. Dostępne w postaci plików PDF.</p>		
Literatura uzupełniająca	<p>1. Tadeusiewicz R.: Modelowanie komputerowe i obliczenia współczesnych układów automatyzacji. UWN-D, Kraków 2004.</p> <p>2. Pochopień B.: Automatyzacja procesów przemysłowych. WSiP, Warszawa 1993.</p> <p>3. Czasopisma branżowe, m.in. Pomiary, Automatyka i Robotyka (PAR).</p> <p>4. Materiały z Internetu ze wskazaniem na biblioteki cyfrowe dotyczące najnowszych rozwiązań z dziedziny robotyki, automatyki i mechatroniki, robotyzacji, np. www.intechopen.com, Google Scholar, Google Patents, bazy online czasopism naukowych z biblioteki Politechniki Białostockiej.</p>		
Jednostka realizująca	Katedra Automatyki i Robotyki		Data opracowania programu
Program opracował(a)	dr inż. Roman Trochimczuk		2019-02-26

Wydział Mechaniczny									
Kierunek studiów	Automatyzacja Procesów Przemysłowych							Poziom i forma studiów	studia podyplomowe
Specjalność / ścieżka dyplomowania	Przedmiot wspólny							Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Nazwa przedmiotu	Programowanie sterowników PLC							Kod przedmiotu	APP01002
Formy zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
	4	0	32	0	0	0	0	Semestr	1
Przedmioty wprowadzające	-								
Cele przedmiotu	Zapoznanie studentów z zasadami konfigurowania i programowania programowalnych sterowników logicznych typu PLC. Przekazanie wiedzy dotyczącej budowy i działaniem sterowników PLC. Zapoznanie studentów z zasadami programowania PLC w trzech językach programowania LAD, STL i FBD. Wykształcenie umiejętności programowania systemów kombinacyjnych i sekwencyjnych oraz układów sterowania binarnego w PLC.								
Treści programowe	Wykład: Rodzaje sterowników PLC. Budowa PLC, zasada działania i cykl pracy. Budowa i działanie modułów PLC. Przetworniki A/C i C/A. Struktura programowa, adresowanie, typy danych PLC. Języki STL, FBD i LAD. Elementy programowe PLC. Operacje logiczne. Sterowanie kombinacyjne i sekwencyjne. Skutki społeczno-ekonomiczne stosowania sterowników przemysłowych. Laboratorium: Zasady doboru sterownika PLC do danego zadania. Programowanie i testowanie układów sterowania wybranymi modułami linii technologicznej MPS-500 z wykorzystaniem środowiska TIA Portal. Konfiguracja, programowanie i testowanie panelu operatorskiego dołączonego do sterownika S7-300.								
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjno-problemowy; Ćwiczenia laboratoryjne;								
Forma zaliczenia	Wykład: egzamin Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach								
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się							Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
EU1	zna i rozumie zasady programowania w językach STL, LAD i FBD							APP_W01 APP_W04 APP_U02	
EU2	zna budowę i zasadę działania sterowników PLC							APP_W04	
EU3	rozumie skutki społeczno-ekonomiczne stosowania sterowników PLC							APP_W06	
EU4	potrafi programować funkcje arytmetyczno-logiczne w sterownikach PLC							APP_U02 APP_U03	
EU5	potrafi uruchamiać, testować algorytmy sterowania binarnego w PLC							APP_U02	
EU6	jest gotów do wykorzystania różnych źródeł, w tym wiedzy i doświadczenia ekspertów przy przygotowaniu programu na sterownik PLC							APP_K01	
EU7	przy projektowaniu układu sterowania ze sterownikami PLC jest gotów do stosowania zasad przedsiębiorczości							APP_K03	
Symbol efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się							Forma zajęć, na której zachodzi weryfikacja	
EU1	Wykład: egzamin; Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;							W	L
EU2	Wykład: egzamin; Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;							W	L
EU3	Wykład: egzamin;							W	
EU4	Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;								L
EU5	Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;								L
EU6	Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;								L
EU7	Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;								L

Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)		Liczba godzin	
Wyczerpie	Udział w wykładach	4	
	Udział w zajęciach laboratoryjnych	32	
	Przygotowanie do egzaminu z wykładu; obecność na egzaminie	52	
	Przygotowanie do laboratorium	41	
	Przygotowanie do zaliczenia laboratorium	6	
	Udział w konsultacjach	2	
RAZEM		137	
Wskaźniki ilościowe		Godziny	ECTS
Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela		40	1,6
Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym		81	3,2
Literatura podstawowa	<p>1. Dzierżek K.: Programowanie sterowników GE Fanuc w przykładach i zadaniach, Wydawnictwo Politechniki Białostockiej, 2007.</p> <p>2. Świder J., i inni: Sterowanie i automatyzacja procesów technologicznych i układów mechatronicznych: układy pneumatyczne i elektropneumatyczne ze sterowaniem logicznym PLC, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, 2015.</p> <p>3. Kwaśniewski J.: Sterowniki PLC w praktyce inżynierskiej, BTC, 2014.</p> <p>4. Salat R., Korpysz K., Obstawski P.: Wstęp do programowania sterowników PLC, WKiŁ, 2009.</p> <p>5. Mikulczyński T.: Automatyzacja procesów produkcyjnych: metody modelowania procesów dyskretnych i programowania sterowników PLC, WNT, 2009.</p>		
Literatura uzupełniająca	<p>1. Normy; PN EN 61131-3:2004 Sterowniki Programowalne: Języki Programowania.</p> <p>2. Mahalik N. P.: Fieldbus technology: industrial networks standards for real-time distributed control, Springer, 2003.</p> <p>3. Hugh J.: Automating manufacturing systems with PLCs, E-book, Ver. 5.0, 2007.</p>		
Jednostka realizująca	Katedra Automatyki i Robotyki	Data opracowania programu	
Program opracował(a)	dr hab. inż. Arkadiusz Mystkowski	2019-02-26	

Wydział Mechaniczny										
Kierunek studiów	Automatyzacja Procesów Przemysłowych							Poziom i forma studiów	studia podyplomowe	
Specjalność / ścieżka dyplomowania	Przedmiot wspólny							Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Nazwa przedmiotu	Komputerowe systemy pomiarowe i raportowanie							Kod przedmiotu	APP01003	
Formy zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy	
	4	0	0	32	0	0	0	Semestr	1	
Przedmioty wprowadzające	-									
Cele przedmiotu	Zapoznanie studentów z pojęciami z zakresu budowy i funkcjonowania systemów pomiarowych. Wykształcenie umiejętności projektowania wybranych systemów pomiarowych przy użyciu programu LabVIEW firmy National Instruments									
Treści programowe	Wykład: Budowa systemów pomiarowych wykorzystywanych w automatyce. Przekształcanie pomiarowych wielkości fizycznych na wielkości elektryczne. Zasady programowania systemów pomiarowych, techniki programowej obsługi sprzętu pomiarowego. Zintegrowane środowiska programistyczne do zastosowań pomiarowych. Środowisko programistyczne LabVIEW firmy National Instruments. Programowanie eksperymentów w środowisku LabVIEW. Metody projektowania systemów pomiarowych przy użyciu programu LabVIEW. Budowa programów przy użyciu LabVIEW (programowanie procesora Real-Time, FPGA). Przygotowywanie oprogramowania systemów pomiarowych. Analiza przykładowych systemów pomiarowych w środowisku LabView. Projekt: Zasady oraz metody programowania w środowisku LabView. Analiza sygnałów w czasie rzeczywistym. Programowanie systemu pomiarowo-sterującego w procesorze czasu rzeczywistego. Reprezentacja danych w formie graficznej/liczbowej za pośrednictwem graficznego interfejsu użytkownika. Pomiar, akwizycja oraz reprezentacja rzeczywistych sygnałów cyfrowych oraz analogowych pochodzących z czujników pomiarowych. Dobór metodyki pomiaru oraz wyznaczenie algorytmu pracy systemu pomiarowego. Wykonanie dedykowanych aplikacji do akwizycji, obróbki oraz reprezentacji sygnałów pomiarowych.									
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjno-problemowy; Ćwiczenia projektowe;									
Forma zaliczenia	Wykład: egzamin Projekt: ocena wykonanych projektów, bieżących postępów w pracy, dyskusji i aktywności na zajęciach									
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się							Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się		
EU1	zna budowę układów pomiarowych wykorzystywanych w automatyce oraz w elektronice							APP_W02	APP_W04	APP_W05
EU2	potrafi projektować wybrane systemy pomiarowe w środowisku LabView							APP_U02	APP_U03	APP_U05
EU3	potrafi projektować i implementować układy pomiarowe oraz filtrujące w układzie sterowania							APP_U02	APP_U04	APP_U05
EU4	potrafi komunikować się i współdziałać w zespole realizującym systemy pomiarowe w układach sterowania							APP_U06		
EU5	jest gotów do zasięgnięcia opinii kolegów w zadaniach opracowania układu pomiarowego automatyki							APP_K01		
Symbol efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się							Forma zajęć, na której zachodzi weryfikacja		
EU1	Wykład: egzamin; Projekt: ocena wykonanych projektów, bieżących postępów w pracy, dyskusji i aktywności na zajęciach;							W	P	
EU2	Projekt: ocena wykonanych projektów, bieżących postępów w pracy, dyskusji i aktywności na zajęciach;							P		
EU3	Projekt: ocena wykonanych projektów, bieżących postępów w pracy, dyskusji i aktywności na zajęciach;							P		
EU4	Projekt: ocena wykonanych projektów, bieżących postępów w pracy, dyskusji i aktywności na zajęciach;							P		
EU5	Projekt: ocena wykonanych projektów, bieżących postępów w pracy, dyskusji i aktywności na zajęciach;							P		

Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)		Liczba godzin	
Wyliczenie	Udział w wykładach	4	
	Udział w zajęciach projektowych	32	
	Przygotowanie do egzaminu z wykładu; obecność na egzaminie	34	
	Przygotowanie do zadań projektowych	40	
	Wykonanie zadań projektowych (w tym przygotowanie prezentacji)	12	
	Przygotowanie do zaliczenia zadań projektowych	12	
	Udział w konsultacjach	2	
RAZEM		136	
Wskaźniki ilościowe		Godziny	ECTS
Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela		40	1,6
Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym		98	3,9
Literatura podstawowa	1. Nawrocki W.: Komputerowe systemy pomiarowe. Politechnika Poznańska, 2007. 2. Materiały szkoleniowe National Instruments, 2013. 3. Jakubiec J.: Błędy i niepewności danych w systemie pomiarowo-sterującym. Politechnika Śląska, 2010.		
Literatura uzupełniająca	1. Chruściel M.: LabView w praktyce, Wydawnictwo BTC, 2008. 2. Halvorsen H. P.: LabView Programming - Tutorial, Telemark University College, 2010.		
Jednostka realizująca	Katedra Automatyki i Robotyki		Data opracowania programu
Program opracował(a)	dr inż. Michał Ostaszewski		2019-02-26

Wydział Mechaniczny									
Kierunek studiów	Automatyzacja Procesów Przemysłowych							Poziom i forma studiów	studia podyplomowe
Specjalność / ścieżka dyplomowania	Przedmiot wspólny							Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Nazwa przedmiotu	Testowanie układów automatyzacji							Kod przedmiotu	APP01004
Formy zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
	4	0	14	0	0	0	0	Semestr	1
Przedmioty wprowadzające	-								
Cele przedmiotu	Zapoznanie studentów z prawami sterowania obowiązującymi w nowoczesnych układach regulacji, budową układu regulacji ciągłej i dyskretnej. Zdobycie wiedzy na temat zasady działania wybranych elementów pomiarowych i wykonawczych zainstalowanych w nowoczesnych układach automatyzacji. Nabycie umiejętności wyznaczania charakterystyk statycznych i dynamicznych wybranych obiektów automatyki. Projektowanie i testowanie układów regulacji w oparciu o inteligentne przetworniki kontrolno-pomiarowe.								
Treści programowe	Wykład: Rola i budowa układu regulacji. Budowa, zasada działania, parametry wybranych czujników: przemieszczenia, przepływu, poziomu itp. Rodzaje i zasada działania inteligentnych czujników i przetworników pomiarowych i wykonawczych oraz ich wykorzystanie w układzie sterowania. Przedstawienie i omówienie praw sterowania PID, bang-bang, dwupołożeniowe. Projektowanie układu sterowania w oparciu o inteligentne przetworniki kontrolno-pomiarowe. Omówienie i praktyczne wykorzystanie środowiska GeniDAQ. Rodzaje i typy komunikacji oraz wymiany danych i instrukcji pomiędzy poszczególnymi elementami układu sterowania. Laboratorium: Inteligentne przetworniki pomiarowe ADAM, kalibracja torów pomiarowych na przykładzie układów elektro-pneumatycznych, testowanie układów regulacji dyskretnej i ciągłej, dobór nastaw regulatorów w aplikacjach testowych, badanie układów elektrohydraulicznych z regulatorami przemysłowymi EFTRONIK X oraz PSW 8.								
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjno-problemowy; Ćwiczenia laboratoryjne;								
Forma zaliczenia	Wykład: jedno kolokwium Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach								
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się							Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
EU1	zna budowę i zasadę działania wybranych elementów pomiarowych i wykonawczych stosowanych w nowoczesnych układach sterowania							APP_W01 APP_W02 APP_W05	
EU2	zna i rozumie wybrane prawa sterowania oraz zasady tworzenia układu sterowania							APP_W02 APP_W04	
EU3	potrafi zaprojektować i przetestować wybrany układ sterowania							APP_U03 APP_U05	
EU4	potrafi wyznaczyć charakterystyki statyczne i dynamiczne: czujników pomiarowych oraz wybranych typów regulatorów na stanowisku laboratoryjnym							APP_U04	
EU5	przy projektowaniu układu sterowania jest gotów do współpracy z bardziej doświadczonymi osobami ze swojego środowiska zawodowego							APP_K01	
Symbol efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się							Forma zajęć, na której zachodzi weryfikacja	
EU1	Wykład: jedno kolokwium; Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;							W	L
EU2	Wykład: jedno kolokwium; Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;							W	L
EU3	Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;								L
EU4	Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;								L
EU5	Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;								L
Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)								Liczba godzin	

Wyliczenie	Udział w wykładach	4	
	Udział w zajęciach laboratoryjnych	14	
	Przygotowanie do zaliczenia wykładu	19	
	Przygotowanie do laboratorium	15	
	Przygotowanie do zaliczenia laboratorium	2	
	Udział w konsultacjach	1	
RAZEM		55	
Wskaźniki ilościowe			
		Godziny	ECTS
Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela		19	0,7
Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym		31	1,2
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kulesza Z.: Ćwiczenia laboratoryjne z urządzeń automatyki. Regulatory konfigurowalne. Wydawnictwo Politechniki Białostockiej, Białystok 2006. 2. Turkowski M.: Przemysłowe sensory i przetworniki pomiarowe, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2002. 3. Górski P: Wzmacniacze operacyjne. BTC, Warszawa, 2002. 4. Nawrocki W.: Rozproszone systemy pomiarowe. WKiŁ, Warszawa 2006. 5. Trybus L.: Regulatory wielofunkcyjne. WNT, Warszawa, 1992. 		
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kwaśniewski J.: Programowalne sterowniki przemysłowe w systemach sterowania. Wydawnictwa AGH, Kraków, 1999. 2. Jakubiec J., Roj J.: Pomiarowe przetwarzanie próbkujące. Wydawnictwo Politechniki Śląskiej. Gliwice 2006. 3. Chwałeba A: Metrologia elektryczna. WNT, Warszawa, 2003. 4. Pod red. J. Piotrowskiego: Pomiary: czujniki i metody pomiarowe wybranych wielkości fizycznych i składu chemicznego. WNT, Warszawa 2009. 		
Jednostka realizująca	Katedra Automatyki i Robotyki		Data opracowania programu
Program opracował(a)	dr inż. Mirosław Kondratiuk		2019-02-26

Wydział Mechaniczny										
Kierunek studiów	Automatyzacja Procesów Przemysłowych							Poziom i forma studiów	studia podyplomowe	
Specjalność / ścieżka dyplomowania	Przedmiot wspólny							Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Nazwa przedmiotu	Wizualizacja procesów przemysłowych							Kod przedmiotu	APP01005	
								Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy	
Formy zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Semestr	2	
	4	0	0	32	0	0	0	Punkty ECTS	5	
Przedmioty wprowadzające	-									
Cele przedmiotu	Zapoznanie studentów z systemami wizualizacji stosowanymi w warunkach przemysłowych na przykładzie oprogramowania SCADA - InTouch Wonderware. Nabycie umiejętności z zakresu komunikacji, konfiguracji oprogramowania oraz programowania systemów wizualizacji procesów w InTouch.									
Treści programowe	Wykład: Struktura systemów wizualizacji, zasady projektowania interfejsu operatora, sposoby monitoringu i kontroli procesów, pojęcie SCADA i HMI. InTouch: edytor graficzny, tworzenie okien, zmiennych, połączeń animacyjnych oraz skryptów. Tworzenie: alarmów, raportów, trendów, zmiennych pośrednich, komunikacja z innymi aplikacjami Windows i ze sterownikiem. Projektowanie i konfiguracja symboli ArchestrA, importowanie symboli ArchestrA oraz okien do aplikacji InTouch. Konfiguracja alarmów, konfiguracja trendów bieżących, konfiguracja logowania historycznego. Zbieranie i archiwizowanie danych, raportowanie, receptury, rozproszone alarmy i rozproszone zbieranie danych. Komunikacja pomiędzy aplikacjami InTouch. Projekt: Projekt w środowisku InTouch: edytor graficzny, tworzenie okien, zmiennych, połączeń animacyjnych oraz skryptów. Tworzenie: alarmów, raportów, trendów, zmiennych pośrednich, komunikacja z innymi aplikacjami Windows i ze sterownikiem PLC. Komunikacja pomiędzy aplikacjami InTouch.									
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjno-problemowy; Ćwiczenia projektowe;									
Forma zaliczenia	Wykład: egzamin Projekt: ocena wykonanych projektów, bieżących postępów w pracy, dyskusji i aktywności na zajęciach									
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się							Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się		
EU1	zna zasady i proces przygotowania układu wizualizacji procesów przemysłowych							APP_W01	APP_W02	APP_W03
EU2	zna wybrany system wizualizacji procesów							APP_W02		
EU3	potrafi zaprojektować, wykonać i przetestować układ wizualizacji wybranego procesu w programie InTouch							APP_U02	APP_U03	APP_U04
EU4	potrafi pracować w zespole przygotowującym system wizualizacji procesu przemysłowego							APP_U06		
EU5	jest gotów do dbania o dobre praktyki i tradycje zawodowe w zakresie systemów wizualizacji procesów przemysłowych							APP_K02		
Symbol efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się							Forma zajęć, na której zachodzi weryfikacja		
EU1	Wykład: egzamin; Projekt: ocena wykonanych projektów, bieżących postępów w pracy, dyskusji i aktywności na zajęciach;							W	P	
EU2	Wykład: egzamin;							W		
EU3	Projekt: ocena wykonanych projektów, bieżących postępów w pracy, dyskusji i aktywności na zajęciach;							P		
EU4	Projekt: ocena wykonanych projektów, bieżących postępów w pracy, dyskusji i aktywności na zajęciach;							P		
EU5	Projekt: ocena wykonanych projektów, bieżących postępów w pracy, dyskusji i aktywności na zajęciach;							P		
	Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)							Liczba godzin		
Wyliczenie	Udział w wykładach							4		
	Udział w zajęciach projektowych							32		
	Przygotowanie do egzaminu z wykładu; obecność na egzaminie							34		

	Przygotowanie do zadań projektowych	40	
	Wykonanie zadań projektowych (w tym przygotowanie prezentacji)	12	
	Przygotowanie do zaliczenia zadań projektowych	12	
	Udział w konsultacjach	2	
	RAZEM	136	
Wskaźniki ilościowe		Godziny	ECTS
	Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela	40	1,6
	Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym	98	3,9
Literatura podstawowa	1. Podręczniki szkoleniowe. In Touch cz. 1. Tworzenie i serwisowanie aplikacji. Astor Kraków 2010. 2. Podręczniki szkoleniowe. In Touch cz. 2. Zagadnienia zaawansowane. Astor Kraków 2011. 3. Dzierżek K.: Programowanie sterowników PLC GE-Fanuc. Wydawnictwo Politechniki Białostockiej, Białystok 2007.		
Literatura uzupełniająca	1. Tworzenie i zarządzanie symbolami ArchestrA - podręcznik użytkownika. Astor, Kraków 2009. 2. In Touch 9.5. Podręcznik użytkownika. Tłumaczenie z angielskiego. Astor Kraków 2006. 3. In Touch – Opis funkcji, pól i zmiennych systemowych. Tłum. z angielskiego. Astor Kraków 2006. 4. InTouch HMI Application Management and Extension Guide. Wonderware 2013. 5. InTouch HMI Visualization Guide. Wonderware 2013.		
Jednostka realizująca	Katedra Automatyki i Robotyki	Data opracowania programu	
Program opracował(a)	dr inż. Michał Ostaszewski	2019-02-26	

Wydział Mechaniczny									
Kierunek studiów	Automatyzacja Procesów Przemysłowych							Poziom i forma studiów	studia podyplomowe
Specjalność / ścieżka dyplomowania	Przedmiot wspólny							Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Nazwa przedmiotu	Sieci przemysłowe							Kod przedmiotu	APP01006
Formy zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
	4	0	32	0	0	0	0	Semestr	2
Przedmioty wprowadzające	-								
Cele przedmiotu	Zapoznanie studentów z zasadami działania, projektowania, programowania i obsługi sieci przemysłowych do wymiany danych procesowych typu PROFIBUS DP. Nauczenie podstaw konfigurowania sieci sterowników PLC w oparciu o system SIMATIC. Programowanie funkcji do wymiany danych w czasie rzeczywistym. Wykonywanie i testowanie konfiguracji sieciowych z urządzeniami peryferyjnymi. Wykształcenie zasad diagnostyki sieci przemysłowych.								
Treści programowe	Wykład: Media transmisyjne. Architektura protokołu PROFIBUS DP. Warstwa fizyczna, okablowanie i parametry sieci. Komunikacja w sieci PROFIBUS DP. Ramki danych oraz struktura protokołu. Programowanie cyklicznej i acyklicznej wymiany danych procesowych w systemie sieciowym z sterownikami PLC. Parametryzacja sieci i urządzeń SIMATIC. Urządzenia sieciowe i obsługa peryferiów w systemie SIMATIC. Obsługa czasu rzeczywistego w sieci PROFIBUS DP. Diagnostyka sieci i urządzeń PROFIBUS DP. Laboratorium: Programowanie bloków OB, funkcji FC/FB oraz obsługa bloków danych DB wymaganych do realizacji zadań komunikacji w sieci Ethernet/PROFINET IO. Zapoznanie z zasadami obsługi urządzeń peryferyjnych PLC, strukturą sieci przemysłowej oraz wytycznymi BHP. Konfiguracja połączeń PC. Ustawianie cyklu wymiany danych i cyklu odświeżania informacji oraz parametryzacja urządzeń sieciowych. Konfiguracja trybu TCP/IP/RT/IRT. Budowanie różnych topologii sieci. Programowanie cyklicznej wymiany danych procesowych. Wykonywanie diagnostyki warstwy fizycznej i aplikacyjnej.								
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjno-problemowy; Ćwiczenia laboratoryjne;								
Forma zaliczenia	Wykład: egzamin Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach								
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się							Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
EU1	zna i rozumie zasady działania protokołów sieci PROFIBUS DP							APP_W01 APP_W02 APP_W04	
EU2	zna i rozumie funkcje komunikacji i sterowania w sieci PROFIBUS DP							APP_W02 APP_W04	
EU3	zna i rozumie metody diagnostyki sieci DP							APP_W02 APP_W04	
EU4	potrafi konfigurować, uruchamiać i testować proste sieci PROFIBUS DP							APP_U02 APP_U03 APP_U04	
EU5	potrafi programować funkcje do wymiany danych w sieci PROFIBUS DP							APP_U02	
EU6	potrafi korzystać z metod diagnostyki sieci PROFIBUS DP							APP_U04 APP_U05	
EU7	jest gotów do dbania o dobre praktyki i tradycje zawodowe stosowane w budowie sieci przemysłowych							APP_K02	
Symbol efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się							Forma zajęć, na której zachodzi weryfikacja	
EU1	Wykład: egzamin; Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;							W L	
EU2	Wykład: egzamin; Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;							W L	
EU3	Wykład: egzamin;							W	
EU4	Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;							L	
EU5	Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i							L	

	aktywności na zajęciach;		
EU6	Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;	L	
EU7	Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;	L	
Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)		Liczba godzin	
Wyliczenie	Udział w wykładach	4	
	Udział w zajęciach laboratoryjnych	32	
	Przygotowanie do egzaminu z wykładu; obecność na egzaminie	52	
	Przygotowanie do laboratorium	41	
	Przygotowanie do zaliczenia laboratorium	6	
	Udział w konsultacjach	2	
RAZEM		137	
Wskaźniki ilościowe		Godziny	ECTS
Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela		40	1,6
Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym		81	3,2
Literatura podstawowa	<p>1. Mystkowski A.: Sieci przemysłowe PROFIBUS DP i PROFINET IO, Oficyna Wydawnicza Politechniki Białostockiej, 2012.</p> <p>2. Solnik W., Zajda Z.: Sieć Profibus DP w praktyce przemysłowej; przykłady zastosowań, Wydawnictwo BTC, 2013.</p> <p>3. Michta E.: Modele komunikacyjne sieciowego systemu pomiarowo-sterującego, Wydawnictwo Politechniki Zielonogórskiej, Zielona Góra, 2000.</p> <p>4. Mahalik N. P.: Fieldbus technology: industrial networks standards for real-time distributed control, Springer, 2003.</p>		
Literatura uzupełniająca	<p>1. Comer D. E., Sieci komputerowe i intersieci: aplikacje internetowe, Ed. 4, Wydawnictwo WNT, Warszawa 2000.</p> <p>2. Industrial Communication Katalog IK PI, SIEMENS, 2002/2003.</p> <p>3. EN 50170-2 PROFIBUS, EN 50254-3 PROFIBUS-DP, ICS 61158 i 61784 PROFINET.</p> <p>4. PN EN 61131-3:2004 Sterowniki Programowalne: Języki Programowania.</p> <p>5. www.profibus.com, www.profibus.org.pl (PNO)</p>		
Jednostka realizująca	Katedra Automatyki i Robotyki	Data opracowania programu	
Program opracował(a)	dr hab. inż. Arkadiusz Mystkowski	2019-02-26	

Wydział Mechaniczny									
Kierunek studiów	Automatyzacja Procesów Przemysłowych							Poziom i forma studiów	studia podyplomowe
Specjalność / ścieżka dyplomowania	Przedmiot wspólny							Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Nazwa przedmiotu	Programowanie sterowników czasu rzeczywistego							Kod przedmiotu	APP01007
								Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Formy zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Semestr	2
	4	0	32	0	0	0	0	Punkty ECTS	5
Przedmioty wprowadzające	-								
Cele przedmiotu	Zapoznanie studentów z architekturą, konfiguracją i programowaniem sterowników czasu rzeczywistego w układach PLD/FPGA. Zdobyć umiejętności konfiguracji i implementacji sterowników wbudowanych na potrzeby układów sterowania czasu rzeczywistego.								
Treści programowe	Wykład: Metody cyfrowego przetwarzania sygnałów: sprzętowe (ASIC, PLD/FPGA) i programowe (DSP, GPP). Programowanie układów kombinacyjnych, sekwencyjnych, synchronicznych, automatów stanu w języku VHDL. Programowanie, testowanie i implementacja sterowników czasu rzeczywistego w układach PLD/FPGA. Laboratorium: Programowanie układów kombinacyjnych, sekwencyjnych, synchronicznych, automatów stanu w języku VHDL.								
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjno-problemowy; Ćwiczenia laboratoryjne;								
Forma zaliczenia	Wykład: egzamin Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach								
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się							Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
EU1	zna budowę układów FPGA oraz składnię języka VHDL							APP_W01 APP_W04	
EU2	zna i rozumie przebieg procesu projektowania sterowników czasu rzeczywistego w układach PLD/FPGA							APP_W01 APP_W02 APP_W03	
EU3	potrafi programować proste układy sterowania czasu rzeczywistego w języku VHDL							APP_U01 APP_U02 APP_U03	
EU4	potrafi programować, testować i implementować poszczególne elementy architektury sterownika czasu rzeczywistego							APP_U02 APP_U05	
EU5	potrafi korzystać ze źródeł internetowych w celu samodzielnego poszerzenia swoich umiejętności programowania w języku VHDL							APP_U07	
EU6	jest gotów do pielęgnowania dobrych praktyk programowania w języku VHDL							APP_K02	
Symbol efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się							Forma zajęć, na której zachodzi weryfikacja	
EU1	Wykład: egzamin;							W	
EU2	Wykład: egzamin;							W	
EU3	Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;							L	
EU4	Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;							L	
EU5	Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;							L	
EU6	Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;							L	
	Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)							Liczba godzin	
Wyliczenie	Udział w wykładach							4	
	Udział w zajęciach laboratoryjnych							32	
	Przygotowanie do egzaminu z wykładu; obecność na egzaminie							52	
	Przygotowanie do laboratorium							41	
	Przygotowanie do zaliczenia laboratorium							6	
	Udział w konsultacjach							2	

		RAZEM	137
Wskaźniki ilościowe		Godziny	ECTS
Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela		40	1,6
Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym		81	3,2
Literatura podstawowa	1. Kulesza Z.: Programowanie sterowników czasu rzeczywistego w układach PLD i FPGA. Oficyna Wydawnicza Politechniki Białostockiej, Białystok 2015. 2. Zwolinski M.: Projektowanie układów cyfrowych z wykorzystaniem języka VHDL. WKiŁ, Warszawa 2006. 3. Skahill K.: Język VHDL. WNT, Warszawa 2001. 4. Majewski J., Zbysiński P.: Układy FPGA w przykładach. Wydawnictwo BTC, Warszawa 2007.		
Literatura uzupełniająca	1. Woods R., McAllister J., Lightbody G., Yi Y.: FPGA-based implementation of signal processing systems. Willey, 2008. 2. Sacha K.: Systemy czasu rzeczywistego. Warszawa, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 1999. 3. Zbysiński P., Pasierbiński J.: Układy programowalne: pierwsze kroki. Wydawnictwo BTC, Warszawa 2004. 4. Pasierbiński J., Zbysiński P.: Układy programowalne w praktyce. WKiŁ, Warszawa 2002.		
Jednostka realizująca	Katedra Automatyki i Robotyki		Data opracowania programu
Program opracował(a)	dr hab. inż. Zbigniew Kulesza		2019-02-26

Wydział Mechaniczny										
Kierunek studiów	Automatyzacja Procesów Przemysłowych							Poziom i forma studiów	studia podyplomowe	
Specjalność / ścieżka dyplomowania	Przedmiot wspólny							Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Nazwa przedmiotu	Programowanie mikroprocesorów ARM							Kod przedmiotu	APP01008	
								Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy	
Formy zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Semestr	2	
	4	0	14	0	0	0	0	Punkty ECTS	2	
Przedmioty wprowadzające	-									
Cele przedmiotu	Zapoznanie studentów z budową i strukturą procesora STM32 opartego o rdzeń Cortex-M3 (ARM). Wyjaśnienie studentom systemu przerwań w mikroprocesorach ARM (wewnętrznych i zewnętrznych), funkcji realizowanych przez zaawansowane timery TIM, przetworniki ADC oraz techniki bezpośredniego dostępu do pamięci (DMA). Przekazanie studentom wiedzy nt. urządzeń peryferyjnych, w które wyposażony jest procesor STM32 (porty GPIO oraz porty USART). Opracowanie złożonych aplikacji na mikroprocesor STM32, wykorzystujących jego możliwości sprzętowe.									
Treści programowe	Wykład: Architektura ARM, struktura mikroprocesora STM32 (Cortex-M3), magistrale AHB i APB, system zarządzania sygnałami zegarowymi (RCC). Systemu przerwań wewnętrznych (NVIC) i zewnętrznych (EXTI). System bezpośredniego dostępu do pamięci (DMA). Urządzenia peryferyjne: porty GPIO, liczniki TIM, porty szeregowy UART i SPI, wbudowane przetworniki ADC, licznik RTC. Wykonanie przykładowych aplikacji wykorzystujących poszczególne elementy procesora ARM (STM320: porty GPIO / wyświetlacz LCD, liczniki TIM, przerwania NVIC i EXTI, przetworniki ADC, port UART z obsługą DMA, licznik RTC). Laboratorium: Realizacja sterowania przykładowymi aplikacjami przy pomocy zestawu ZL27ARM.									
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjno-problemowy; Ćwiczenia laboratoryjne;									
Forma zaliczenia	Wykład: jedno kolokwium Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach									
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się							Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się		
EU1	zna i rozumie strukturę wewnętrzną oraz najważniejsze elementy architektury ARM, w tym najważniejsze cechy i składniki rdzenia CORTEX-M3							APP_W02 APP_W03		
EU2	zna i charakteryzuje możliwości urządzeń peryferyjnych układu STM32							APP_W02		
EU3	rozumie i charakteryzuje dwupoziomowy system przerwań wewnętrznych i zewnętrznych							APP_W02 APP_W04		
EU4	potrafi samodzielnie opracować aplikację na układ STM32 z wykorzystaniem wybranego urządzenia peryferyjnego							APP_U02 APP_U03		
EU5	potrafi samodzielnie zaprogramować układ procesora oraz przetestować działanie programu							APP_U02 APP_U03		
EU6	potrafi korzystać ze źródeł internetowych w celu samodzielnego poszerzenia swoich umiejętności programowania mikroprocesorów ARM							APP_U07		
EU7	jest gotów do pielęgnowania dobrych praktyk programowania mikroprocesorów ARM							APP_K02		
Symbol efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się							Forma zajęć, na której zachodzi weryfikacja		
EU1	Wykład: jedno kolokwium;							W		
EU2	Wykład: jedno kolokwium;							W		
EU3	Wykład: jedno kolokwium;							W		
EU4	Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;							L		
EU5	Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;							L		
EU6	Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i aktywności na zajęciach;							L		
EU7	Laboratorium: ocena sprawdzianów wejściowych, sprawozdań, dyskusji i							L		

aktywności na zajęciach;			
Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)		Liczba godzin	
Wyczerpiecie	Udział w wykładach	4	
	Udział w zajęciach laboratoryjnych	14	
	Przygotowanie do zaliczenia wykładu	19	
	Przygotowanie do laboratorium	15	
	Przygotowanie do zaliczenia laboratorium	2	
	Udział w konsultacjach	1	
RAZEM		55	
Wskaźniki ilościowe		Godziny	ECTS
Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela		19	0,7
Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym		31	1,2
Literatura podstawowa	1. Galewski M.: STM32. Aplikacje i ćwiczenia w języku C, Wydawnictwo BTC, 2011. 2. Paprocki K.: Mikrokontrolery STM32 w praktyce, Wydawnictwo BTC, 2009. 3. Peczarski M.: Mikrokontrolery STM32 w sieci Ethernet w przykładach, BTC, 2011.		
Literatura uzupełniająca	1. Bryndza L.: Mikrokontrolery z rdzeniem ARM9 w przykładach, BTC, 2009. 2. Barr M.: Programming embedded systems with C and GNU development tools, O'Reilly, 2006. 3. Hohl W.: ARM Assembly Language: Fundamentals and Techniques, CRC, 2009. 4. Furber S.: ARM System on Chip Architecture, Addison-Wesley, 2000. 5. Yiu J.: The definite guide to the ARM Cortex-M3, Newnes, 2009.		
Jednostka realizująca	Katedra Automatyki i Robotyki		Data opracowania programu
Program opracował(a)	dr inż. Cezary Kownacki		2019-02-26

Opis zasobów bibliotecznych oraz elektronicznych zasobów wiedzy obejmujących literaturę zalecaną na studiach podyplomowych *automatyzacja procesów przemysłowych*, do których uczelnia zapewni dostęp

1. Dzierżek K.: Programowanie sterowników GE Fanuc w przykładach i zadaniach, Wydawnictwo Politechniki Białostockiej, 2007.
2. Galewski M.: STM32. Aplikacje i ćwiczenia w języku C, Wydawnictwo BTC, 2011.
3. Gawrysiak M.: Robot jako system komputerowy. Opracowanie dostępne na www.pbc.biaman.pl
4. Gawrysiak M.: Wykłady Robotyzacja 2004. Dostępne w postaci plików PDF.
5. Górski P.: Wzmacniacze operacyjne. BTC, Warszawa, 2002.
6. Jakubiec J.: Błędy i niepewności danych w systemie pomiarowo-sterującym. Politechnika Śląska, 2010.
7. Kulesza Z.: Ćwiczenia laboratoryjne z urządzeń automatyki. Regulatory konfigurowalne. Wydawnictwo Politechniki Białostockiej, Białystok 2006.
8. Kulesza Z.: Programowanie sterowników czasu rzeczywistego w układach PLD i FPGA. Oficyna Wydawnicza Politechniki Białostockiej, Białystok 2015.
9. Kwaśniewski J.: Sterowniki PLC w praktyce inżynierskiej, BTC, 2014.
10. Mahalik N. P.: Fieldbus technology: industrial networks standards for real-time distributed control, Springer, 2003.
11. Majewski J., Zbysiński P.: Układy FPGA w przykładach. Wydawnictwo BTC. Warszawa 2007.
12. Marciniak M.: Elementy automatyzacji we współczesnych procesach wytwarzania. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2007.
13. Materiały szkoleniowe National Instruments. 2013.
14. Michta E.: Modele komunikacyjne sieciowego systemu pomiarowo-sterującego, Wydawnictwo Politechniki Zielonogórskiej, Zielona Góra, 2000.
15. Mikulczyński T.: Automatyzacja procesów produkcyjnych: metody modelowania procesów dyskretnych i programowania sterowników PLC, WNT, 2009.
16. Mystkowski A.: Sieci przemysłowe PROFIBUS DP i PROFINET IO, Oficyna Wydawnicza Politechniki Białostockiej, 2012.
17. Nawrocki W.: Komputerowe systemy pomiarowe. Politechnika Poznańska, 2007.
18. Nawrocki W.: Rozproszone systemy pomiarowe. WKiŁ, Warszawa 2006.
19. Paprocki K.: Mikrokontrolery STM32 w praktyce, Wydawnictwo BTC, 2009.
20. Peczarski M.: Mikrokontrolery STM32 w sieci Ethernet w przykładach, BTC, 2011.
21. Podręczniki szkoleniowe. In Touch cz. 1. Tworzenie i serwisowanie aplikacji. Astor Kraków 2010.
22. Podręczniki szkoleniowe. In Touch cz. 2. Zagadnienia zaawansowane. Astor Kraków 2011.
23. Sałat R., Korpysz K., Obstawski P.: Wstęp do programowania sterowników PLC, WKiŁ, 2009.
24. Skahill K.: Język VHDL. WNT, Warszawa 2001.
25. Solnik W., Zajda Z.: Sieć Profibus DP w praktyce przemysłowej: przykłady zastosowań, Wydawnictwo BTC, 2013.
26. Świder J., i inni: Sterowanie i automatyzacja procesów technologicznych i układów mechatronicznych: układy pneumatyczne i elektropneumatyczne ze sterowaniem logicznym PLC, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, 2015.
27. Trybus L.: Regulatory wielofunkcyjne. WNT, Warszawa, 1992.
28. Turkowski M.: Przemysłowe sensory i przetworniki pomiarowe, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2002.
29. Zwolinski M.: Projektowanie układów cyfrowych z wykorzystaniem języka VHDL. WKiŁ, Warszawa 2006.